

SOUTHAMPTONSKI TEST ZA OCENJEVANJE ROKE *SOUTHAMPTON HAND ASSESSMENT PROCEDURE (SHAP)*

Sara Rupnik Mihelčič, absolventka DT, Zdenka Pihlar, dipl. del. ter., prof. dr. Helena Burger, dr. med.
Univerzitetni rehabilitacijski inštitut Republike Slovenije - Soča, Ljubljana

Ključne besede:

roka, rehabilitacija, ocenjevanje

Key words:

hand, rehabilitation, evaluation

Uvod:

Southamptonski test za oceno roke (Southampton Hand Assessment Procedure, SHAP) (1, 2) omogoča preprosto ocenjevanje funkcije roke. Primeren je za ocejevanje funkcije roke pri različnih okvarah. Temelji na objektivnih meritvah ter omogoča preprosto spremljanje in dokumentiranje funkcijskega stanja. Namen dela je bil ugotoviti normalne vrednosti testa SHAP pri zdravih, različno starih ljudeh v Sloveniji.

Metode:

V raziskavo smo vključili 180 zdravih oseb, brez okvar rok, starih od 15 do 74 let. Test SHAP (2) je sestavljen iz 26 časovnih nalog, ki so razdeljene na dva dela. S prvim delom testa ocenjujemo šest osnovnih prijemov lažjih in težjih predmetov, z drugim delom pa izvajanje posameznikovih aktivnosti v vsakdanjem življenju. Rezultate smo statistično analizirali.

Rezultati:

Moški so bili slabše ocenjeni pri prijemanju predmetov kot ženske, tako z dominantno ($t=2,92$; $p<0,001$) kot tudi z nedominatno roko ($t=3,15$; $p<0,001$). Med starostnimi skupinami so bile razlike, ugotovili smo zmanjšano zmogljivost roke pri

starejših ($p<0,001$). Pri izvajanju vseh nalog je bila dominantna roka za 2,7 % počasnejša kot nedominanta, povprečna ocena prijema pa je bila za obe roki enaka, in sicer 97.

Sklep:

Vsi rezultati so primerljivi z angleškimi normativi (95+) (3). Podobno kot druge študije (3) smo tudi mi ugotovili, da se s starostjo funkcija rok slabša, medtem ko med spoloma ni očitnih razlik. Izdelava normativov pri Slovencih bo olajšala vrednotenje rezultatov ocenjevanja v klinični praksi ter učinkovitejšo rehabilitacijo.

Literatura:

1. Kyberd PJ, Murgia A, Gasson M, Tjerks T, Metcalf C, Chappel PH, et al. Case studies to demonstrate the range of application of the Southampton Hand Assessment Procedure. *Br J Occup Ther* 2009; 72(5): 212-8.
2. Southampton Hand Assessment Procedure. Dostopno na: <http://www.shap.ecs.soton.ac.uk/index.php>.
3. Metcalf CD, Woodward H, Wright V, Chappell PH, Burridge JH, Yule VT. Changes in hand function with age and normative unimpaired scores when measured with the Southampton hand assessment procedure. *Br J Hand Ther* 2008; 13(3): 79-83.